

Sygn. akt IV Ca 488/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

20 sierpnia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Płocku, IV Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie:

Przewodnicząca Sędzia Renata Wanecka (spr.)

Sędzia Agnieszka Bilkiewicz

Sędzia Monika Lewandowska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 20 sierpnia 2020 r. w P.

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Płocku z 25 lutego 2020r.,

sygn. I C 1828/19

1. oddała apelację;

2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. 450 zł (czterysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za II instancję.

(...) R. M. L.

IV Ca 488/20

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 25 lutego 2020r. Sąd Rejonowy w Płocku zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. kwotę 1.519,05 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 20 sierpnia 2016r. do dnia zapłaty oraz 1.010 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, a nadto nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Płocku od pozwanego 182,31 zł tytułem zwrotu wydatków.

Sąd Rejonowy ustalił:

25 maja 2016r. doszło do kolizji drogowej, w wyniku którego uszkodzony został pojazd marki V. (...) o numerze rejestracyjnym (...), będący własnością P. C.. Sprawca zdarzenia legitymował się umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, zawartą z pozwanym, stąd też szkoda została zgłoszona pozwanemu.

Pozwany zlecił naprawę uszkodzonego pojazdu w (...) Centrum (...) szkód spółce z o.o. i zawarł umowę najmu pojazdu zastępczego klasy C. Strony zgodnie ustaliły cenę netto za każdą rozpoczętą dobę najmu pojazdu zastępczego w

wysokości uzależnionej od czasu trwania najmu, tj. 190 zł na 7 – 12 dni. Najemca nie został obciążony kosztami wynajęcia samochodu zastępczego, z uwagi na zawarcie z wynajmującym umowy cesji wierzytelności.

W tym samym dniu strony zawarły umowę o przelew wierzytelności, na podstawie której poszkodowany przelewał na (...) spółki z o.o. wierzytelność z tytułu odszkodowania z polisy OC sprawcy za szkodę komunikacyjną w pojeździe celem pokrycia całkowitego kosztu najmu pojazdu zastępczego.

W dniu 28 czerwca 2016r. (...) spółka z o.o. zawarła z powodem umowę o powierniczy przelew wierzytelności z tytułu odszkodowania z polisy sprawcy szkody komunikacyjnej w pojeździe należącym do poszkodowanego.

Poszkodowany korzystał z pojazdu zastępczego w okresie od 9 czerwca 2016r. do 22 czerwca 2019r. Przy rozliczeniu usługi najmu pojazdu zastępczego uwzględniono okres 9 dni korzystania z pojazdu zastępczego. Wynajmujący wystawił fakturę VAT na kwotę 2.103,30 zł.

Powód pismem z 28 czerwca 2016r. wezwał pozwanego do zapłaty 2.103,30 zł. Ubezpieczyciel poinformował w piśmie z 18 lipca 2016r. o przyznaniu odszkodowania za najem samochodu zastępczego w wysokości 584,25 zł, na podstawie zweryfikowanej faktury VAT, wskazując że uznano za uzasadniony czas trwania najmu 5 dni, a nadto przyjęto stawkę 95 zł za dobę najmu.

Do dnia wytoczenia powództwa pozwany nie uiszczył brakującej części odszkodowania w wysokości 1.519,05 zł.

Dokonując oceny prawnej, Sąd I instancji uznał, że powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Wskazał, iż podstawą rozstrzygnięcia były przepisy o odpowiedzialności deliktowej z art. 415 kc. Odwołał się również do zasady sformułowanej w art. 361 kc, zgodnie z którym zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. Sąd nie miał wątpliwości co do tego, że potrzeba wynajęcia samochodu stanowiła normalne następstwo uszkodzenia pojazdu należącego do poszkodowanego. Jeśli zatem poszkodowany poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu.

Sąd Rejonowy podkreślił, że nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym, mogą być refundowane. Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 kc i art. 826 § 1 kc).

Zgodnie z art. 6 kc, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. O tym, co strona powinna udowodnić w konkretnym procesie, decydują przede wszystkim: przedmiot sporu, prawo materialne regulujące określone stosunki prawne i prawo procesowe normujące zasady postępowania dowodowego. Z treści tego przepisu płynie zatem wniosek, że roszczenie powoda jest w stanie przekonać sąd co do faktów, z których wyprowadza korzystne dla siebie twierdzenia.

W przekonaniu Sądu Rejonowego, pozwany nie sprostował obowiązkowi ciężącemu na nim zgodnie z treścią art. 6 kc w sposób należyty. Pozwany podnosił, iż koszty najmu samochodu zastępczego nie stanowiły wydatków celowych, ekonomicznie uzasadnionych i adekwatnych do stawek stosowanych na rynku lokalnym przez podmioty profesjonalnie zajmujące się wynajmowaniem pojazdów. Jednak nie zaferował w toku procesu wiarygodnych dowodów potwierdzających powyższe okoliczności.

Pozwany podnosił, że zaproponował ofertę najmu pojazdu zastępczego, w klasie auta odpowiadającego uszkodzonemu pojazdowi we współpracującej wypożyczalni z niższą stawką dobową, przedkładając na potwierdzenie powyższego nagranie rozmowy telefonicznej konsultantki z pozwanym. Jednak z przeprowadzonego na rozprawie nagrania wynika jedynie tyle, że poszkodowany prosi konsultantkę o informację związaną z możliwością najmu pojazdu zastępczego, ta zaś nie udzieliła mu takich wyjaśnień, zaleciła jedynie przełączenie rozmowy do innego działu. Na nagraniu brak rozmowy dotyczącej przebiegu rozmowy dotyczącej najmu pojazdu zastępczego i warunków tej oferty, o ile w ogóle

taka została złożona. Z tego względu, Sąd Rejonowy ocenił, że nie ma dowodu na złożenie przez ubezpieczyciela precyzyjnej oferty najmu pojazdu zastępczego.

Jednocześnie Sąd I instancji uznał, że powód wykazał zasadność poniesienia kosztów najmu samochodu przez poszkodowanego we wskazanej przez niego wysokości. Poza samą umową najmu samochodu zastępczego, złożył również kosztorys oraz fakturę VAT. Zdaniem Sądu, stawka najmu nie odbiega znacząco od stawek stosowanych na rynku lokalnym w 2016r. przez firmy zawodowo zajmujące się najmem pojazdów.

O kosztach procesu Sąd orzekł zgodnie z art. 98 kpc, zaś o obowiązku zwrotu wydatków na rzecz Skarbu Państwa Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Apelację od wyroku złożył (...) S.A. w W., zaskarżając go w całości i zarzucił naruszenie:

- art. 6 kc i art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów i uznanie, że pozwany nie udowodnił faktu złożenia poszkodowanemu propozycji najmu pojazdu zastępczego,

- art. 6 kc przez błędną interpretację i przyjęcie, że pozwany winien udowodnić, iż stawki najmu przyjęte przez powoda nie stanowią wydatku celowego ani ekonomicznie uzasadnionego, podczas gdy ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na powodzie, który nie podjął wystarczającej inicjatywy dowodowej,

- art. 245 kpc poprzez uznanie za wiarygodną podstawę czynienia ustaleń dokumentu prywatnego w postaci faktury VAT nr (...), podczas gdy dokument ten nie stanowi, że jego treść była zgodna z rzeczywistością, tzn., że odzwierciedla rynkowe stawki najmu pojazdu zastępczego, a jej treść nie została zweryfikowana innym dowodem, np. z opinii biegłego.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu za obie instancje, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

W odpowiedzi na apelację (...) spółka z o.o. w G. wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd II instancji akceptuje ustalenia faktyczne i ocenę prawną Sądu Rejonowego, przyjmując je za własne. Sąd nie dopuścił się naruszenia art. 233 § 1 kpc, prawidłowo interpretując art. 6 kc i wynikający z niego ciężar dowodu.

Skuteczny zarzut naruszenia art. 6 kc polega na nieprawidłowym przyjęciu przez sąd, że ciężar udowodnienia określonego faktu spoczywa na innej osobie niż w nim wskazana. Apelujący starał się wykazać, że to strona powodowa winna wykazać, iż koszty stawek najmu samochodu zastępczego, które poniósł poszkodowany, nie odbiegały od obowiązujących wówczas na lokalnym rynku najmu pojazdów zastępczych, jak również, że współpracował z ubezpieczycielem, by zmniejszyć rozmiar szkody.

Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że zadaniem powoda było udowodnienie, iż poniósł koszty najmu samochodu i że było mu ono niezbędne na czas trwania naprawy uszkodzonego auta. (...) spółka z o.o. wykazała, iż koszty z tego tytułu wyniosły 2.103,30 zł brutto, a ubezpieczyciel pokrył jedynie ich część.

Uzasadniając częściową odmowę wypłaty odszkodowania, pozwany powołał się przede wszystkim na brak współdziałania ze strony wierzyciela, którego obowiązkiem było podejmowanie starań zmierzających do zmniejszenia szkody (art. 354 § 2 kc i art. 826 § 1 kc). Swoje stanowisko opierał na tezie, iż poszkodowany odrzucił korzystniejszą pod względem ekonomicznym ofertę, złożoną przez (...) S.A. Dlatego, wbrew przekonaniu apelującego, to ubezpieczyciel był obowiązany udowodnić, że złożył skutecznie ofertę najmu pojazdu za niższą stawkę. Mimo podjęcia takiej

inicjatywy, po przeprowadzeniu dowodu z nagrania z konsultantką okazało się, iż zaproponowała ona tylko przełączenie do innego działu. W istocie zatem żadna oferta najmu auta zastępczego ze strony (...) S.A. nie została złożona w taki sposób, aby zawierała wszystkie elementy istotne umowy, w szczególności co do ceny i to tak, by dotarła do adresata. Przypuszczenia, że poszkodowany celowo się rozłączył, aby nie skorzystać z oferty najmu ubezpieczyciela, nie zostały poparte żadnymi dowodami.

Zarzut braku współdziałania wierzyciela powinien udowodnić pozwany, wszak treść art. 6 kc wskazuje na to, że to strona, która wywodzi z danego faktu skutki prawne, obowiązana jest je udowodnić. Pozwany nie sprostął temu zadaniu. Dlatego też Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił materiał dowodowy i uznając, że koszty najmu samochodu zastępczego stanowią normalne następstwo uszkodzenia pojazdu, zasądził brakującą część ceny wynikającej z faktury.

W ocenie Sądu Okręgowego, jeśli ubezpieczyciel twierdził, że stawki najmu, poniesione przez stronę powodową (ewentualnie jej poprzednika prawnego), odbiegały w znaczącym stopniu od średnich cen na rynku lokalnym, to również powinien zaoferować taki dowód.

Podsumowując – Sąd II instancji nie podzielił poglądu apelującego o niewłaściwej interpretacji art. 6 kc i błędnym ustaleniu stanu faktycznego.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach procesu za II instancję Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu (art. 98 kpc). Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda została ustalona zgodnie z § 10 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(...) R. M. L.